

ПРИЙНЯТО ДЕРЖАВНИЙ БЮДЖЕТ УКРАЇНИ НА 2019-Й РІК. ЯКІ ЦИФРИ І ТРЕНДИ ДЛЯ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ?

Національна академія наук України, встановлюючи показники блоку “добробут” індексу регіонального людського розвитку, визначила, що однією зі складових є валовий регіональний продукт (ВРП) на одну особу¹ - узагальнюючий показник, який характеризує рівень розвитку економіки регіону, який вимірюється вартістю товарів та послуг, виготовлених суб'єктами регіону регіоном для кінцевого використання. Це інтегрований показник економічного розвитку регіону, який характеризує його внесок у створення валового внутрішнього продукту України. ВРП на одну особу у ринкових цінах визначається як сума валової доданої вартості усіх видів економічної діяльності, включаючи чисті податки на продукти. Відповідно, процентне зростання ВРП може називатись економічним зростанням регіонів.

Іншими складовими системи регіональних рахунків є:

- 1) випуск за кожним окремо взятим регіоном - це вартість товарів і послуг, що є результатом виробничої діяльності одиниць – резидентів у звітному періоді,
- 2) проміжне споживання - витрати на товари та послуги, які використані інституційними одиницями для виробничих потреб,
- 3) валова додана вартість - різниця між випуском в основних цінах та проміжним споживанням (валова додана вартість містить у собі первинні доходи, що створюються учасниками виробництва і розподіляються між ними).

Сукупність валових регіональних продуктів (ВРП) у млн. грн. (у т.ч. за методологією СНР 2008), відповідно до "Методологічних положень оновленої версії системи національних рахунків 2008 року", затверджених наказом Державної служби статистики України від 17.12.2013р. № 398, є номінальним валовим внутрішнім продуктом (ВВП) України. Економісти, як правило, вимірюють ВВП (ВВП) трьома способами:

1. за витратами (метод кінцевого використання²),
2. за доданою вартістю (виробничий метод³),
3. за доходами (розподільчий метод⁴).

Головним джерелом формування зведеного бюджету держави є валовий внутрішній продукт (ВВП), що за одним із способів розраховується як сума валових регіональних продуктів. Оскільки на державу покладено суспільні функції, значна частина ВВП розподіляється державою централізовано. В останні роки у зведеному бюджеті держави постійно зростала частка місцевих бюджетів на базовому, районному та регіональному рівнях адміністративно-територіального устрою.

¹ Див. рішення Президії НАН України та колегії Державної служби статистики України від 13.06.2012 р. № 123-м.

² розширена Кейнсіанська модель: $ВВП = AD$ (сукупний попит) = C (видатки на приватне остаточне споживання) + $Іn$ (валові приватні внутрішні інвестиції) + G (публічні закупівлі товарів та послуг) + Xn (чистий експорт).

³ ВВП (ВВП) за доданою вартістю (виробничий метод): $ВВП = \Sigma$ Додана вартість + непрямі податки - державні субсидії.

⁴ $Y = w$ (заробітна плата) + R (рентні платежі = доходи домашніх господарств від наданих в оренду землі, приміщень, тощо) + I (процент = виплати з грошового доходу приватного бізнесу постачальникам грошового капіталу) + P (прибуток – дохід некорпоративного підприємницького сектору і валовий прибуток корпорацій: дивіденди, податок на доходи корпорацій, нерозподілений прибуток корпорацій) + A (амортизаційні відрахування) + Tn (непрямі податки – податки на товари і послуги, які встановлюються у вигляді надбавки до ціни виробника: податок на додану вартість, акцизний збір, мито).

Нормативно-правовими актами України визначено **цільовий показник питомої ваги місцевих бюджетів у зведеному бюджеті держави на рівні 65% до 2020-го року**. Такий тренд можливий у першу чергу шляхом змін коефіцієнтів розподілу загальнодержавних податків між державним та місцевими бюджетами на користь останніх. Проте, відповідно до Урядових прогнозів, у 2019-му році частка місцевих бюджетів у зведеному бюджеті країни становитиме 51%⁵.

Розпорядники коштів місцевих бюджетів виконують як власні (самоврядні), так і делеговані повноваження, визначені пунктами "а" та "б" статті 27 Закону України від 21 травня 1997 року № 280/97-ВР "Про місцеве самоврядування в Україні". Отримуючи на виконання делегованих повноважень цільові трансферти з Державного бюджету України, тим не менше розпорядники коштів місцевих бюджетів зобов'язані використовувати ці кошти в межах визначеного строку, або повертати їх. Багато експертів вважають, що основними функціями фінансової системи є платіжна, кредитна, розрахункова, клірингова та накопичення. Зрозуміло, що функція накопичення при виконанні делегованих повноважень є відсутньою.

При збільшенні питомої ваги місцевих бюджетів на виконання власних (самоврядних) повноважень зростає і потенціал заможного існування як територіальних громад, так і адміністративних одиниць на районному та регіональному рівнях, що можуть накопичувати публічні фінансові ресурси на депозитах. Бюджетним кодексом України встановлені показники для розрахунків горизонтального вирівнювання між адміністративно-територіальними утвореннями та реверсних дотацій.

Звичайно ж, зростання питомої ваги місцевих бюджетів у зведеному бюджеті повинне супроводжуватись належним державним фінансовим контролем, що проводиться відповідно до Закону України від 26.01.1993 р. № 2939-ХІІ "Про основні засади здійснення державного фінансового контролю".

Проте повернемося до основних складових системи регіональних рахунків. На жаль, Держстат України із значним запізненням оприлюднює інформацію, проте динаміка змін з року в рік є досить незначною.

Таблиця. У фактичних цінах, млн. грн., 2015.

Назва регіону	випуск в основних цінах	податки за виключенням субсидій на продукти	випуск у ринкових цінах	проміжне споживання	валова додана вартість в основних цінах	податки за виключенням субсидій на продукти	ВВП / ВРП
Україна	4 189 241	299 157	4 488 398	2 499 854	1 689 387	299 157	1 988 544
Полтавська	191 702	16 284	207 986	112 119	79 583	16 284	95 867
%	4,58%	5,44%	4,63%	4,49%	4,71%	5,44%	4,82%

Джерело: Держстат України.

Отже, ВРП в розмірі 95 867 млн. грн. (4,82% від загальноукраїнських показників), може багато чого значити для Полтавської області. У 2015-му році по Полтавській області ВРП становив 67 757 грн. на душу населення, що на +45,10% більше від середнього в Україні. Тому за цим показником, за винятком міст Києва та Севастополя, регіон знаходився на другому місці після Дніпропетровської області. Показник темпу зростання (зниження) обсягу валового регіонального продукту, відсотків, віднесено до групи показників "економічна стабільність", відповідно до додатку 1 до Порядку проведення розрахунку індексу конкурентоспроможності регіонів, затвердженого Постановою КМУ від 20 грудня 2017 року № 1029.

У першу чергу варто звернути увагу на Польщу, яка є унітарною країною, в якій *повіти* можна прирівняти до *районів*, а *воєводства* до *областей* України. Проте Польща має не лише більш високі показники соціально-економічного розвитку, але й систему стримувань і противаг у публічному управлінні. Так, у польському законодавстві існує поняття територіальної громади воєводства, не

⁵ <https://www.kmu.gov.ua/ua/news/u-2019-roci-chastka-miscevih-byudzhativ-u-zvedenomu-byudzheti-krayini-maye-sklasti-51-gennadij-zubko>.

говорячи вже про двопалатну структуру законодавчої гілки влади (сейм та сенат), яка є запобіжником від популізму.

Так чи інакше, у багатьох країнах державний борг, який запозичується міністерствами фінансів, вважається державним боргом суб'єктів адміністративно-територіального устрою, тобто в Україні розраховувався б як державний борг областей, який розподіляється всередині країн, наприклад, відповідно до показників валових регіональних продуктів. Положення щодо встановлення у Бюджетному кодексі України нормативів відрахувань доходів від запозичень Міністерства фінансів України суб'єктам адміністративно-територіального устрою, які б базувались або на ВРП, або на ВРП на душу населення, могло б стати прогресивним кроком.

Натомість, державний борг України значною мірою формувався під дефіцит НАК “Нафтогаз України”, який у свою чергу виникав:

- 1) внаслідок кабальних угод Тимошенко-Дубини щодо імпорту природного газу з Російської Федерації 2009-го року з метою покриття дефіциту внутрішнього споживання природного газу різними категоріями споживачів,
- 2) подальшого утримання Урядом Азарова різниці між ціною природного газу для населення та підприємств теплокомунальної енергетики, які сплачували третину від фактичної ціни імпортованого газу, та фактичною собівартістю частки природного газу, імпортованої до підземних сховищ групи НАК “Нафтогаз України” (популістська складова різниці становила дві третини ціни імпорту природного газу).

Наприклад, лише у 2014-му році близько 96,6 млрд. грн. дефіциту НАК “Нафтогаз України” було покрито за допомогою фінансування з державного бюджету. Таким чином, загальний борг України в розмірі 2 141 674 млн. грн., у т.ч. 1 833 710 млн. грн. державний борг та 307 965 млн. грн. гарантований державою борг, з якого додатком 2 Закону України “Про державний бюджет України на 2019 рік” заплановано погасити 272 247,15 млн. грн., значною мірою був сформований внаслідок схем, що існували у трикутниках між РАО “Газпром”, Урядами Тимошенко та Азарова та фінансовими кредиторами, у першу чергу Міжнародним валютним фондом. Погашення такого розміру державного боргу за рахунок податкових надходжень Державного бюджету України практично є не можливим.

За часів Уряду Гройсмана відбулись зміни. У 2016-му році НАК “Нафтогаз України” імпортував лише 8,2 млрд. м³ природного газу, а у 2017-му – 8,7 млрд. м³, у той час як приватні імпортери у ці роки імпортували 2,9 та 5,4 млрд. м³ відповідно. Насправді ринкового ціноутворення у приватному сегменті немає, оскільки ціни приватного видобутку та приватного імпорту на 100% відповідають цінам імпорту НАК “Нафтогаз України”. Після підняття цін на природний газ для населення та для ТКЕ відпала потреба у дотуванні НАК “Нафтогаз України” за рахунок коштів Державного бюджету. Проте придбання імпортного російського природного газу або по реверсу з країн ЄС, або за прямими контрактами з РАО “Газпром” може фінансуватись за рахунок кредитного портфелю групи НАК “Нафтогаз України”, який станом у 2016-му році становив 71 359,02 млн. грн., у т.ч. 61% валютна частка (еквівалент 43 529 млн. грн.) та 39% гривнева частка (27 830 млн. грн.). Ціна державного видобутку однозначно повинна бути зменшена з одночасним обов'язковим включенням до покладених спеціальних обов'язків на 1,1 млрд. кубометрів природного газу, видобутого ПАТ “Укрнафта”, дочірнім підприємством НАК “Нафтогаз України”.

Відповідно до Середньострокової стратегії управління державним боргом на 2018-2020 роки, затвердженої Постановою Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2018 р. № 883, згідно пункту 3-1 частини першої статті 21 Бюджетного кодексу України, відношення боргу до ВВП України на кінець 2017 року становило 61,5% ВВП, який є сукупністю валових регіональних продуктів (ВРП).

Показник	2013	2014	2015	2016	2017
Дефіцит/профіцит зведеного бюджету, млрд. гривень	-63,6	-72	-30,9	-54,8	
Дефіцит зведеного бюджету, відсотків валового внутрішнього продукту	4,2	4,5	1,6	2,3 ⁶	2,7

⁶ Стратегічним індикатором реалізації Стратегії сталого розвитку “Україна-2020” визначено максимальне відношення дефіциту державного бюджету до валового внутрішнього продукту за розрахунками Міжнародного валютного фонду не перевищуватиме 3 відсотки.

Показник	2013	2014	2015	2016	2017
Дефіцит бюджету ПАТ “Національна акціонерна компанія “Нафтогаз України”, відсотків валового внутрішнього продукту		5,5	0,9	0	
Частка загальних державних доходів у валовому внутрішньому продукті, відсотків	43,3	40,3	41,9	38,4	
Частка загальних державних витрат у валовому внутрішньому продукті, відсотків	48,1	44,8	43	40,6	
Внутрішній борг, млрд. грн.	284,09	488,87	529,461	689,73	766,679
Зовнішній борг, млрд. грн ⁷ .	300,03	611,697	1 042,72	1 240,03	1 374,996
Загальний борг (державний та гарантований державою борг) , млрд. грн.	584,11	1 100,564	1 572,18	1 929,76	2 141,674
Державний і гарантований державою борг, відсотків валового внутрішнього продукту (макс. 60% ВВП, зг. статті 18 БКУ).	39,9	69,4	79,1	81 ⁸	61,5
Державний борг, відсотків валового внутрішнього продукту. Цільові показники Середньострокової стратегії управління державним боргом на 2018-2020 роки, затвердженої Постановою КМУ від 22 серпня 2018 р. № 883 ⁹ .					66

Джерело: Середньостроковий план пріоритетних дій Уряду до 2020 року, затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 квітня 2017 р. № 275-р.

Постанова КМУ від 31 травня 2017 р. № 411 Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2018-2020 роки (<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/411-2017-%D0%BF>).

З такими показниками загального боргу державі залишається сподіватись на зростання номінального ВВП, що опосередковано значить і зведених бюджетів держави. На жаль, за таких обставин держава не зменшить податковий тягар загальнодержавних податків. Заплановано, що у 2019-му році приріст доходної частини Державного бюджету України становитиме +9,8% у порівнянні з 2018-м роком (з 918 млрд. до 1 008 млрд. грн.)

Оскільки ВРП Полтавської області становить приблизно 4,82% ВВП України, а джерелами повернення боргу можуть бути у тому числі частки загальнодержавних податків, які нараховуються та сплачуються до Державного бюджету України, то загалом в регіональну економіку, соціальну та житлово-комунальну інфраструктуру Полтавської області з **державного бюджету** України та **за рахунок коштів суб'єктів господарювання державної форми власності** за період формування державного боргу повинно було надійти близько 103 228,68 млн. грн.¹⁰, що більше ніж весь річний валовий регіональний продукт Полтавської області, який у фактичних цінах у 2015-му році становив 95 867 млн. грн. Натомість, *de facto*, запозичення Мінфіну України тривалий час транзитом через Державний бюджет України та НАК “Нафтогаз України” спрямовувались на поточні рахунки РАО “Газпром”.

Отже, в Україні державний борг коефіцієнтно не розраховується в розрізі валових регіональних продуктів як державний борг областей. Проте, що стосується місцевих запозичень, то є і добра новина для обласних рад – представницьких органів територіальних громад на регіональному рівні адміністративно-територіального устрою, відповідно до розпорядження КМУ від 1 квітня 2014 р. № 333-р “Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні”. За день до прийняття Державного бюджету України на 2019-й рік, Верховна Рада України ухвалила законопроект № 9084 від 17.09.2018 р. (внесений як ЗУ № 2543-VIII

⁷ Стратегія розвитку системи управління державними фінансами на 2017-2020 роки, затверджена Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 8 лютого 2017 р. № 142-р, визначила показником результату зниження частки державного боргу, номінованого в іноземній валюті.

⁸ Стратегічним індикатором реалізації Стратегії сталого розвитку “Україна-2020” визначено, що максимальне відношення загального обсягу державного боргу та гарантованого державою боргу до валового внутрішнього продукту за розрахунками Міжнародного валютного фонду не перевищуватиме 60 відсотків, відповідно до ст. 18 БКУ. За оцінками МВФ, внаслідок реструктуризації показник співвідношення державного та гарантованого державою боргу до валового внутрішнього продукту знизиться до 73 відсотків у 2020 році”.

⁹ Див. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/905-2017-%D0%BF>. Стратегія затверджена згідно пункту 3-1 частини першої статті 21 Бюджетного кодексу України на базі макропоказників, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 31 травня 2017 р. № 411 “Про схвалення Прогнозу економічного та соціального розвитку України на 2018-2020 роки”.

¹⁰ 4,82% * 2 141 674 млн. грн. = 103 228,68 млн. грн.

від 18.09.2018), яким додала обласні бюджети до складу таких, що можуть робити місцеві запозичення - операції з отримання до обласних бюджетів кредитів (позик) на умовах повернення, платності та строковості з метою фінансування обласних бюджетів. Місцеві запозичення здійснюються з метою фінансування бюджету розвитку місцевих бюджетів, тобто переважно капітальних видатків. Відповідно до нової редакції частини 4 статті 74 Бюджетного кодексу України, “держава не несе відповідальності за борговими зобов’язаннями ... обласних рад і територіальних громад”.

Також звернемо увагу на найважливішу складову регіональних та національних рахунків, якою є **валова додана вартість в основних цінах**, що розраховується як різниця між випуском у ринкових цінах та проміжним споживанням. Наприклад, у 2015-му році у Полтавській області було створено 79 583 млн. грн. валової доданої вартості, або 56 247 грн. на одного жителя Полтавської області. Саме галузі, де по факту створювалась валова додана вартість, повинні були б вважатись пріоритетними з точки зору застосування Закону України від 5 лютого 2015 року № 156-VIII “Про засади державної регіональної політики”, Закону України від 8 вересня 2005 року № 2850-IV “Про стимулювання розвитку регіонів”, на виконання статті 3 якого прийнято Постанову Кабінету Міністрів України від 6 серпня 2014 р. № 385 “Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року”, інших нормативно-правових актів. Центральні та місцеві органи виконавчої влади, також як і органи місцевого самоврядування можуть стимулювати переважно фіскальним шляхом більшість суб’єктів господарювання, що працюють у галузях регіональної економіки, де створюється додана вартість.

Доходна частина Державного бюджету формується за рахунок платежів до бюджету, а видаткова частина складається з асигнувань. В ідеалі повинен бути баланс. Проте Державний бюджет є дефіцитним, а значні асигнування у видатковій частині йдуть на погашення запозичень (24,88%).

Відповідно до Положення, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 30 квітня 2014 р. № 197, Мінрегіон є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну регіональну політику. На відміну від багатьох інших центральних органів виконавчої влади, видатки на асигнування яких кратно зросли, на 2019-й рік заплановано скорочення асигнувань на Мінрегіон:

	2018 пр., млрд. грн.	2019 пр., млрд. грн.	% змін
Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України	3,777	2,97	-21,24%

Джерело: *Джерело: ЗУ Про Державний бюджет України на 2018-й та 2019-й рік.*

Видатки на Мінрегіон становитимуть лише 0,27% від асигнувань Державного бюджету на 2019-й рік. Проте загальнодержавні видатки Мінрегіону, які витрачаються шляхом субвенцій, заплановані на рівні 13,688 млрд. грн.:

Код програмної класифікації видатків та кредитування державного бюджету	Код функціональної класифікації видатків та кредитування бюджету	Найменування згідно з відомчою і програмною класифікаціями видатків та кредитування державного бюджету	Разом
2760000		Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України (загальнодержавні видатки та кредитування)	13 687 499,5
2761000		<i>Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України (загальнодержавні видатки та кредитування)</i>	13 687 499,5
2761040	0180	Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію заходів, спрямованих на розвиток системи охорони здоров'я у сільській місцевості	1 000 000,0
2761070	0470	Державний фонд регіонального розвитку	9 100 000,0

2761130	0180	Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад	1 900 000,0
2761350	0180	Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансування заходів соціально-економічної компенсації ризику населення, яке проживає на території зони спостереження	137 499,5
2761600	0180	Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію проектів в рамках Надзвичайної кредитної програми для відновлення України	1 550 000,0

Джерело: Джерело: ЗУ Про Державний бюджет України на 2018-й та 2019-й рік.

Не виглядають пріоритетними і видатки на місцеві органи виконавчої влади:

	2018 пр., млрд. грн.	2019 пр., млрд. грн.	% змін
Полтавська обласна державна адміністрація	0,414	0,421	1,8%

Джерело: Джерело: ЗУ Про Державний бюджет України на 2018-й та 2019-й рік.

Власні видатки Полтавської обласної державної адміністрації обійдуться Державному бюджету України лише у 0,04% видатків Державного бюджету України, а всі асигнування на 24 місцеві органи виконавчої влади України на регіональному рівні адміністративно-територіального устрою, без Київської міської державної адміністрації, обійдуться в 9,652 млрд. грн., або у 0,88% видатків Державного бюджету України.

Що стосується трансферних коштів, то на 2019-й рік збереглися освітня та медична субвенції, базова та реверсна дотації для всіх регіонів, у т.ч. і для Полтавської області:

Код бюджету	Місцевий бюджет адміністративно-територіальної одиниці	Міжбюджетні трансферти, тис. грн.			
		з державного бюджету місцевим бюджетам			з місцевих бюджетів державному бюджету
		Освітня субвенція	Медична субвенція	Базова дотація	Реверсна дотація
1610000000	Обласний бюджет Полтавської області	278 537,1	825 112,4		78 410,4
16201100000	Бюджет м. Полтава	333 770,3	52 655,8		193 547,5
16202100000	Бюджет м. Горішні Плавні	65 095,6	9 946,3		50 758,4
16203100000	Бюджет м. Кременчук	247 591,1	40 678,1		86 990,0
16204100000	Бюджет м. Лубни	54 991,9	8 556,9		
16205100000	Бюджет м. Миргород	46 756,7	7 391,6		
16206100000	Бюджет м. Гадяч	27 152,5	4 335,4		
16301200000	Районний бюджет Великобагачанського р-ну	12 602,4	1 423,7	4 587,3	
16302200000	Районний бюджет Гадяцького р-ну	42 387,8	3 675,7		1 757,7
16303200000	Районний бюджет Глобинського р-ну	66 129,0	4 851,7		
16304200000	Районний бюджет Гребінківського р-ну	18 013,5	1 640,2		
16305200000	Районний бюджет Диканського р-ну	36 493,6	3 151,7		7 972,3
16306200000	Районний бюджет Зінківського р-ну	56 277,5	5 754,8		5 494,0
16307200000	Районний бюджет Карлівського р-ну	55 329,7	5 020,8		
16308200000	Районний бюджет Кобеляцького р-ну	71 410,2	6 424,9	4 025,4	

Код бюджету	Місцевий бюджет адміністративно-територіальної одиниці	Міжбюджетні трансферти, тис. грн.			
		з державного бюджету місцевим бюджетам			з місцевих бюджетів державному бюджету
		Освітня субвенція	Медична субвенція	Базова дотація	Реверсна дотація
16309200000	Районний бюджет Козельщинського р-ну	11 116,0	984,5		
16310200000	Районний бюджет Кременчуцького р-ну	31 937,1	2 931,4	13 884,3	
16311200000	Районний бюджет Лохвицького р-ну	47 407,9	4 555,6	895,2	
16312200000	Районний бюджет Лубенського р-ну	26 336,4	2 426,0	3 057,1	
16313200000	Районний бюджет Машівського р-ну	12 021,1	933,0		7 751,0
16314200000	Районний бюджет Миргородського р-ну	48 526,8	4 676,0		671,8
16315200000	Районний бюджет Новосанжарського р-ну	12 469,3	1 026,3	1 339,4	
16317200000	Районний бюджет Оржицького р-ну	47 799,8	3 995,9		560,2
16318200000	Районний бюджет Пирятинського р-ну	26 784,3	2 395,5		
16319200000	Районний бюджет Полтавського р-ну	63 347,6	5 742,0	16 194,4	
16320200000	Районний бюджет Решетилівського р-ну	32 912,6	2 367,8	1 681,4	
16321200000	Районний бюджет Семенівського р-ну	22 764,6	1 891,6		384,4
16322200000	Районний бюджет Хорольського р-ну	44 285,9	4 393,0		3 564,6
16323200000	Районний бюджет Чорнухинського р-ну	22 774,9	1 891,6		
16324200000	Районний бюджет Чутівського р-ну	34 446,9	2 898,5		
16325200000	Районний бюджет Шишацького р-ну	8 260,6	877,2		2 955,8
16326200000	Районний бюджет Котелевського р-ну	36 455,1	3 252,0		64,6
16501000000	Бюджет отг с. Білоцерківка	9 364,6	625,9		4 611,0
16502000000	Бюджет отг м. Глобине	30 572,0	2 550,9		21 170,8
16503000000	Бюджет отг с. Клепачі	6 246,7	465,1	46,9	
16504000000	Бюджет отг с. Недогарки	6 688,7	612,1	1 414,4	
16505000000	Бюджет отг с. Омельник	7 921,2	872,8	373,9	
16506000000	Бюджет отг м. Пирятин	28 369,4	2 863,3	2 462,1	
16507000000	Бюджет отг с. Піщане	12 328,5	1 122,2		266,2
16508000000	Бюджет отг с. Покровська Багачка	5 347,6	436,4		
16509000000	Бюджет отг с. Пришиб	4 890,8	340,3	1 116,5	
16510000000	Бюджет отг смт Семенівка	16 210,0	1 862,6	49,4	
16511000000	Бюджет отг с. Нова Знамянка	7 586,4	776,6	1 121,0	
16512000000	Бюджет отг смт Шишаки	30 239,5	2 504,9		9 104,8
16513000000	Бюджет отг смт Скороходове	10 611,1	884,7	1 148,5	
16514000000	Бюджет отг с. Новоаврамівка	4 823,5	459,2	169,8	
16515000000	Бюджет отг смт Решетилівка	18 059,8	1 866,8		237,3
16516000000	Бюджет отг с. Великі Сорочинці	7 935,4	631,7		
16517000000	Бюджет отг с. Засулля	33 397,6	2 869,0	1 036,7	
16518000000	Бюджет отг с. Сергіївка	6 423,6	499,2		
16519000000	Бюджет отг смт Велика Багачка	19 644,9	1 764,5		

Код бюджету	Місцевий бюджет адміністративно-територіальної одиниці	Міжбюджетні трансферти, тис. грн.			
		з державного бюджету місцевим бюджетам			з місцевих бюджетів державному бюджету
		Освітня субвенція	Медична субвенція	Базова дотація	Реверсна дотація
1652000000	Бюджет отг с. Рокита	5 331,0	330,3		3 653,5
1652100000	Бюджет отг м. Гребінка	21 668,7	2 121,9		5 176,6
1652200000	Бюджет отг с-ще Ланна	10 205,0	651,1		2 083,8
1652300000	Бюджет отг с. Бутенки	11 176,6	634,2		
1652400000	Бюджет отг м. Лохвиця	19 930,3	2 136,5		2 095,1
1652500000	Бюджет отг с. Михайлівка	13 373,9	1 029,3		8 705,8
1652600000	Бюджет отг с. Драбинівка	10 105,9	735,8		12 948,6
1652700000	Бюджет отг с. Мала Перещепина	10 646,8	698,2	1 457,8	
1652800000	Бюджет отг с. Нехвороща	11 540,5	890,8		2 844,5
1652900000	Бюджет отг с. Руденківка	8 658,6	662,8	2 231,0	
1653000000	Бюджет отг смт Нові Санжари	14 946,6	1 527,3	1 417,8	
1653100000	Бюджет отг смт Нова Галещина	6 388,0	603,5	3 185,8	
1653200000	Бюджет отг с. Сенча	6 434,3	512,7		3 052,5
1653300000	Бюджет отг с. Петрівка-Роменська	8 813,1	771,1	1 070,1	
1653400000	Бюджет отг смт Козельщина	21 418,2	1 806,5		
1653500000	Бюджет отг смт Машівка	13 163,6	1 280,3		6 840,2
1653600000	Бюджет отг с. Щербані	21 039,6	2 193,5		
1653700000	Бюджет отг с. Оболонь	6 463,1	439,0	966,6	
1653800000	Бюджет отг с. Заворскло	4 538,5	557,5	3 238,0	
1653900000	Бюджет отг с. Мачухи	13 961,5	1 336,8		
1654000000	Бюджет отг с. Терешки		1 462,4	1 018,0	
1654100000	Бюджет отг с. Коломацьке		381,2	1 665,6	
	Усього в Полтавській області:	2 448 650,9	1 074 628,8	70 854,4	523 673,4

Джерело: Джерело: ЗУ Про Державний бюджет України на 2019-й рік.

Усього в Полтавську область надійде 2,449 млрд. грн. освітньої субвенції, 1,075 млрд. грн. медичної субвенції та 0,071 млрд. грн. базової дотації. З метою горизонтального вирівнювання на підставі показників індексів податкоспроможності та кількості населення з суб'єктів адміністративно-територіального устрою на території Полтавської області буде вилучено 0,524 млрд. грн. реверсної дотації. Найбільше вилучатиметься за реверсом до державного бюджету з бюджету міста Полтава: 0,193 млрд. грн., які ймовірно є надлишковим податком на доходи фізичних осіб.

У 2019-му році за рахунок Державного бюджету України фінансуватимуться й окремі бюджетні програми:

№ з/п	Назва адміністративно-територіальної одиниці	Код бюджетної програми 2301400	Код бюджетної програми 2201170
		з них:	
		забезпечення медичних заходів окремих державних програм та комплексних заходів програмного характеру	видання, придбання, зберігання і доставка підручників, посібників, словників та створення, придбання і апробація електронних підручників для учнів та педагогічних працівників закладів загальної середньої, професійної (професійно-технічної) освіти
1	Полтавська область, тис.грн.	191 866,1	22 151,3

Джерело: Джерело: ЗУ Про Державний бюджет України на 2018-й та 2019-й рік.

У додатку 7 до Державного бюджету України на 2019-й рік наведені інші дотації та субвенції, що надходять з Державного бюджету України до Полтавського обласного бюджету:

	Полтавський обласний бюджет, 2018 пр., тис. грн.
Додаткова дотація з державного бюджету на:	
здійснення переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров'я	509 575,4
Субвенція з державного бюджету (загального фонду) на:	
надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами	15 128,4
надання пільг та житлових субсидій населенню на оплату електроенергії, природного газу, послуг тепло-, водопостачання і водовідведення, квартирної плати (утримання будинків і споруд та прибудинкових територій), управління багатоквартирним будинком, поводження з побутовими відходами (вивезення побутових відходів) та вивезення рідких нечистот, внесків за встановлення, обслуговування та заміну вузлів комерційного обліку води та теплової енергії, абонентського обслуговування для споживачів комунальних послуг, що надаються у багатоквартирних будинках за індивідуальними договорами.	2 818 642,3
виплату допомоги сім'ям з дітьми, малозабезпеченим сім'ям, особам, які не мають права на пенсію, особам з інвалідністю, дітям з інвалідністю, тимчасової державної допомоги дітям, тимчасової державної соціальної допомоги непрацюючій особі, яка досягла загального пенсійного віку, але не набула права на пенсійну виплату, допомоги по догляду за особами з інвалідністю I чи II групи внаслідок психічного розладу, компенсаційної виплати непрацюючій працездатній особі, яка доглядає за особою з інвалідністю I групи, а також за особою, яка досягла 80-річного віку.	2 067 451,3
надання пільг та житлових субсидій населенню на придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу.	48 263,8
виплату державної соціальної допомоги на дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, грошового забезпечення батькам-вихователям і прийомним батькам за надання соціальних послуг у дитячих будинках сімейного типу та прийомних сім'ях за принципом "гроші ходять за дитиною", оплату послуг із здійснення патронату над дитиною та виплату соціальної допомоги на утримання дитини в сім'ї патронатного вихователя, підтримку малих групових будинків.	39 150,6
проектні, будівельно-ремонтні роботи, придбання житла та приміщень для розвитку сімейних та інших форм виховання, наближених до сімейних, та забезпечення житлом дітей-сиріт, осіб з їх числа.	16 555,2
Інші трансферти з загального фонду Державного бюджету України.	

Що стосується надання пільг та житлових субсидій населенню на оплату електроенергії, природного газу, послуг тепло-, водопостачання і водовідведення та квартирної плати, то з 2018-го року у Полтавській області фінансування почало проводитись як субвенція через Полтавський обласний бюджет. На 2019-й рік на такі пільги і житлові субсидії, що надійдуть в якості субвенції Міністерства фінансів України, заплановано субвенцію з Державного бюджету України на суму 2 818 642,3 тис. грн., які швидше за все будуть розподілені на базовий та районний рівні адміністративно-територіального устрою.

Розпорядником коштів субвенції на виплату допомоги сім'ям з дітьми, малозабезпеченим сім'ям та іншим категоріям на суму понад 2 млрд. грн. швидше за все стане Департамент соціального захисту населення Полтавської облдержадміністрації (ЄДРПОУ: 03195234) – місцевого органу виконавчої влади.

Також додатком 6 до Державного бюджету України на 2016-й рік передбачено субвенцію з державного бюджету (спеціального фонду):

Субвенція з державного бюджету (спеціального фонду) на:	тис. грн.
фінансове забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту і утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах.	965 895,0

Джерело: Джерело: ЗУ Про Державний бюджет України на 2018-й та 2019-й рік.

Зі спеціального фонду Державного бюджету України до Полтавського обласного бюджету заплановане надходження субвенції 965 895,0 тис. грн., яка пов'язана з тим, що Верховна Рада України прийняла Закон України від 17 листопада 2016 року № 1763-VIII, яким постановила:

“• I. Внести до Бюджетного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2010 р., № 50-51, ст. 572) такі зміни:

•1. Доповнити статтею 24-2 такого змісту:

•"Стаття 24-2. Державний дорожній фонд

•... 4. Кошти державного дорожнього фонду, сформовані за рахунок джерел, визначених пунктом 1 частини другої цієї статті, розподіляються таким чином:

• 60 відсотків - за напрямом, визначеним пунктом 1, пунктом 3 (щодо автомобільних доріг загального користування державного значення) частини третьої цієї статті;

• 35 відсотків - за напрямом, визначеним пунктом 2, пунктом 3 (щодо автомобільних доріг загального користування місцевого значення) частини третьої цієї статті;

5 відсотків - за напрямом, визначеним пунктом 4 частини третьої цієї статті”.

Що це значить? За рахунок коштів Державного дорожнього фонду (2018):

60% (19 200 000 000 грн.) – повинно витратитись на будівництво доріг державного значення. А це 50 тисяч кілометрів доріг, які з 2018-го року будуть у сфері управління Укравтодору, який стане головним розпорядником цих коштів. Це дороги міжнародного значення, національні, територіальні і регіональні. Це основні магістралі, які з'єднують області, кордони між собою, які є міжнародними транспортними коридорами.

35% (11 200 000 000 грн.) – повинно витратитись на автомобільні дороги загального користування місцевого значення - 120 тис. км доріг на рівень обласних і державних адміністрацій. Тобто відповідальність за дороги місцевого значення - обласні та районні, покладено на голів обласних державних адміністрацій. Вони повинні створити структурні підрозділи, у сфері управління яких будуть ці дороги. Вони розпоряджатимуться цими дорогами, оголошуватимуть тендерні заявки, у яких братимуть участь постачальники державної та приватної форм власності.

5% (1 600 000 000 грн.) - повинно витратитись на безпеку дорожнього руху. Головний розпорядник коштів - Міністерство інфраструктури України.

З початку 2018-го року на баланс Департаменту будівництва, містобудування і архітектури та ЖКГ Полтавської облдержадміністрації перейшли дороги загального користування місцевого значення, що знаходились у розпорядженні Служби автомобільних доріг у Полтавській області. При департаменті Полтавської ОДА державне підприємство “Агентство місцевих доріг Полтавської області” (ЄДРПОУ: 41984916), засноване Полтавською обласною державною адміністрацією. Цю субвенцію у 2019-му році в сумі 2 818 642,3 тис. грн. швидше за все буде спрямовано на ДП “Агентство місцевих доріг Полтавської області”.

СІМ КОЛЕДЖІВ ПОЛТАВСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АГРАРНОЇ АКАДЕМІЇ БУДЕ ПЕРЕДАНО НА ФІНАНСУВАННЯ З МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ.

Важливим для освітньої сфери у Полтавській області є додаток 10 до Державного бюджету України, відповідно до якого на фінансування з місцевих бюджетів передано одразу сім закладів освіти Полтавської державної аграрної академії:

1	Аграрно-економічний коледж Полтавської державної аграрної академії.
2	Коледж управління, економіки і права Полтавської державної аграрної академії.
3	Лубенський фінансово-економічний коледж Полтавської державної аграрної академії.
4	Хорольський агропромисловий коледж Полтавської державної аграрної академії.
5	Березоворудський аграрний коледж Полтавської державної аграрної академії.
6	Лохвицький механіко-технологічний коледж Полтавської державної аграрної академії.
7	Хомутецький ветеринарно-технологічний коледж Полтавської державної аграрної академії.

Джерело: Джерело: ЗУ Про Державний бюджет України на 2019-й рік.

Державним бюджетом України на Полтавський обласний бюджет закладено на 2019-й рік дотацію на здійснення переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров'я в сумі 509 575,4 тис. грн. Швидше за все, цією дотацією покрито 7 коледжів Полтавської державної аграрної академії.

ЗАГАЛЬНОДЕРЖАВНІ ВИДАТКИ ЦЕНТРАЛЬНИХ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ ШЛЯХОМ ЦІЛЮВИХ АСИГНУВАНЬ ТА СУБВЕНЦІЙ.

ДЕРЖАВНА СУДОВА АДМІНІСТРАЦІЯ УКРАЇНИ.

Серед близько 431-го розпорядника коштів Державного бюджету України, що витрачатимуть грошові кошти у Полтавській області, є і, наприклад, розподіл видатків Державного бюджету України на 2019 рік на забезпечення здійснення правосуддя між місцевими та апеляційними судами усіх видів і спеціалізації та іншими органами судової влади у системі Державної судової адміністрації України:

		Разом, тис. грн.
<i>КФКВКБ</i>	<i>Територіальне управління Державної судової адміністрації України в Полтавській області</i>	260 846,5
0330	Апарат територіального управління Державної судової адміністрації України в Полтавській області	6 528,3
0330	Полтавський окружний господарський суд	22 552,8
0330	Полтавський окружний адміністративний суд	24 773,8
0330	Гадяцький окружний суд	11 569,5
0330	Глобинський окружний суд	14 768,4
0330	Горішньоплавнівський окружний суд	10 074,8
0330	Диканський окружний суд	10 215,4
0330	Карлівський окружний суд	12 887,8
0330	Кобеляцький окружний суд	11 761,5
0330	Кременчуцький окружний суд	29 467,4
0330	Лубенський окружний суд	18 042,3
0330	Миргородський окружний суд	17 600,3
0330	Окружний суд міста Полтави	43 143,3
0330	Пирятинський окружний суд	13 203,4
0330	Полтавський окружний суд	14 257,5

Джерело: Джерело: ЗУ Про Державний бюджет України на 2019-й рік.

Окремо фінансується Полтавський апеляційний суд:

КФКВКБ		Разом, тис. грн.
0330	Полтавський апеляційний суд	70 392,8

Джерело: Джерело: ЗУ Про Державний бюджет України на 2019-й рік.

Тепер розглянемо субвенції центральних органів виконавчої влади, розподіл яких за розпорядниками у додатках до Державного бюджету України не наводиться.

СУБВЕНЦІЇ МІНІСТЕРСТВА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ.

Субвенція з державного бюджету (спеціального фонду) на:	тис. грн.
реформування регіональних систем охорони здоров'я для здійснення заходів з виконання спільного з Міжнародним банком реконструкції та розвитку проекту "Поліпшення охорони здоров'я на службі у людей".	421 374,0

Джерело: Джерело: ЗУ Про Державний бюджет України на 2019-й рік.

Крім медичної субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам в розмірі 55,5 млрд. грн., з яких 1,074 млрд. грн. буде спрямовано на Полтавську область, є багато інших субвенційних загальнодержавних видатків Міністерства охорони здоров'я України:

Код програмної класифікації видатків та кредитування державного бюджету	Код функціональної класифікації видатків та кредитування бюджету	Найменування згідно з відомчою і програмною класифікаціями видатків та кредитування державного бюджету	Разом
2310000		Міністерство охорони здоров'я України (загальнодержавні видатки та кредитування)	
2311000		Міністерство охорони здоров'я України (загальнодержавні видатки та кредитування)	
2311160	0180	Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на придбання витратних матеріалів для закладів охорони здоров'я та лікарських засобів для інгаляційної анестезії	18 972,6
2311300	0180	Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на придбання медикаментів та виробів медичного призначення для забезпечення швидкої медичної допомоги	137 992,3
2311450	0180	Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на придбання ангиографічного обладнання	150 000,0
2311460	0180	Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на відшкодування вартості лікарських засобів для лікування окремих захворювань	250 000,0
2311470	0180	Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію пілотного проекту щодо розвитку системи екстреної медичної допомоги у Вінницькій, Донецькій, Одеській, Полтавській, Тернопільській областях та м. Києві	922 568,9
2311600	0180	Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на реформування регіональних систем охорони здоров'я для здійснення заходів з виконання спільного з Міжнародним банком реконструкції та розвитку проекту "Поліпшення охорони здоров'я на службі у людей"	1 548 160,0

Джерело: Джерело: ЗУ Про Державний бюджет України на 2019-й рік.

СУБВЕНЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ СЛУЖБИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ.

Після того як Постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2017 р. № 1101 було утворено Національну службу здоров'я України, деякі експерти стверджували, що на 2019-й рік не буде медичної субвенції. Проте Державний бюджет України на 2019-й рік визначив, що 1,075 млрд. грн. медичної субвенції надійде розпорядникам коштам у 2019-му році у Полтавську область.

Статтею 28 Закону України “Про Державний бюджет України на 2019-й рік” встановлено, “що з 1 квітня 2019 року через Національну службу здоров’я України у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, здійснюється:

... пілотний проект з реалізації державних гарантій медичного обслуговування населення за програмою медичних гарантій для вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги у Полтавській області на умовах співфінансування з місцевих бюджетів”.

Код програмної класифікації видатків та кредитування державного бюджету	Код функціональної класифікації видатків та кредитування бюджету	Найменування згідно з відомчою і програмною класифікаціями видатків та кредитування державного бюджету	Загальний фонд		Разом
			Всього	видатки споживання	тис. грн.
2308030	0763	Пілотний проект з реалізації державних гарантій медичного обслуговування населення за програмою медичних гарантій для вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги у Полтавській області.	966 785,8	966 785,8	966 785,8

Джерело: *Джерело: ЗУ Про Державний бюджет України на 2019-й рік.*

Пілотний проект став наслідком прийняттям Закону України від 19.10.2017 р. № 2168-VIII “Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування”, пункт 1 частини першої статті 2 якого визначив, що “програма державних гарантій медичного обслуговування населення (програма медичних гарантій) - програма, що визначає перелік та обсяг медичних послуг (включаючи медичні вироби) та лікарських засобів, повну оплату надання яких пацієнтам держава гарантує за рахунок коштів Державного бюджету України згідно з тарифом, для профілактики, діагностики, лікування та реабілітації у зв’язку з хворобами, травмами, отруєннями і патологічними станами, а також у зв’язку з вагітністю та пологами”.

А згідно пункту 3 частини 1 статті 4 Закону України від 19.10.2017 р. № 2168-VIII, “у межах програми медичних гарантій держава гарантує громадянам, іноземцям, особам без громадянства, які постійно проживають на території України, та особам, яких визнано біженцями або особами, які потребують додаткового захисту, повну оплату за рахунок коштів Державного бюджету України необхідних їм медичних послуг та лікарських засобів, пов’язаних з наданням: ... 3) вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги...”.

Відповідно до п. 3 Прикінцевих та перехідних положень Закону України від 19.10.2017 р. № 2168-VIII, “протягом 2018-2019 років реалізація державних гарантій медичного обслуговування населення за програмою медичних гарантій поступово запроваджується для інших видів медичної допомоги, **зокрема шляхом реалізації пілотних проектів для відповідних видів медичних послуг, окремих закладів охорони здоров’я, населених пунктів чи регіонів.** Порядок реалізації таких проектів, перелік медичних послуг та лікарських засобів, що оплачуються за рахунок коштів Державного бюджету України, тарифи та коригувальні коефіцієнти встановлюються Кабінетом Міністрів України”.

План заходів з реалізації Концепції реформи фінансування системи охорони здоров’я на період до 2020 року затверджено Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 15 листопада 2017 р. № 821-р, в якому відсутнє посилання на таку пілотну програму.

Проте, наприклад, порядок реалізації державних гарантій медичного обслуговування населення за програмою медичних гарантій для первинної медичної допомоги на 2018 рік був затверджений Постановою КМУ № 407 лише 25.04.2018 р., а відповідних підзаконних нормативно-правових актів для виконання пілотного проекту поки що можливо не існує.

Відповідно до п. 4 Прикінцевих та перехідних положень, “з 1 січня 2020 року реалізація державних гарантій медичного обслуговування населення за програмою медичних гарантій здійснюється відповідно до цього Закону для всіх видів медичної допомоги”.

Порядок організації медичного обслуговування та направлення пацієнтів до закладів охорони здоров'я, що надають вторинну (спеціалізовану) та третинну (високоспеціалізовану) медичну допомогу затверджено наказом Міністерства охорони здоров'я від 05.10.2011 № 646.

СУБВЕНЦІЇ МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ.

Крім освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам в розмірі 77,8 млрд. грн., з яких 2,449 млрд. грн. буде спрямовано на Полтавську область, є й інші субвенційні загальнодержавні видатки Міністерства освіти та науки України:

Код програмної класифікації видатків та кредитування державного бюджету	Код функціональної класифікації видатків та кредитування бюджету	Найменування згідно з відомчою і програмною класифікаціями видатків та кредитування державного бюджету	Разом
2210000		Міністерство освіти і науки України (загальнодержавні видатки та кредитування)	
<i>2211000</i>		<i>Міністерство освіти і науки України (загальнодержавні видатки та кредитування)</i>	
2211210	0180	Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на модернізацію та оновлення матеріально-технічної бази професійно-технічних навчальних закладів	50 000,0
2211220	0180	Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами	504 458,3
2211230	0180	Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти "Нова українська школа"	1 300 000,0

Джерело: Джерело: ЗУ Про Державний бюджет України на 2019-й рік.

СУБВЕНЦІЇ МІНІСТЕРСТВА СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ.

Код програмної класифікації видатків та кредитування державного бюджету	Код функціональної класифікації видатків та кредитування бюджету	Найменування згідно з відомчою і програмною класифікаціями видатків та кредитування державного бюджету	Разом
2510000		Міністерство соціальної політики України (загальнодержавні видатки та кредитування)	2 219 700,2
<i>2511000</i>		<i>Міністерство соціальної політики України (загальнодержавні видатки та кредитування)</i>	<i>2 219 700,2</i>
2511110	0180	Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату державної соціальної допомоги на дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, грошового забезпечення батькам-вихователям і прийомним батькам за надання соціальних послуг у дитячих будинках сімейного типу та прийомних сім'ях за принципом „гроші ходять за дитиною”, оплату послуг із здійснення патронату над дитиною та виплату соціальної допомоги на утримання дитини в сім'ї патронатного вихователя, підтримку малих групових будинків	997 160,7

2511120	0180	Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для сімей осіб, визначених абзацами 5-8 пункту 1 статті 10 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», для осіб з інвалідністю I-II групи, яка настала внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, одержаних під час безпосередньої участі в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, забезпеченні їх здійснення, визначених пунктами 11-14 частини другої статті 7 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», та які потребують поліпшення житлових умов	305 145,3
2511170	0180	Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на проведення робіт, пов'язаних зі створенням і забезпеченням функціонування центрів надання адміністративних послуг, у тому числі послуг соціального характеру, в форматі «Прозорий офіс»	150 000,0
2511180	0180	Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на проектні, будівельно-ремонтні роботи, придбання житла та приміщень для розвитку сімейних та інших форм виховання, наближених до сімейних, та забезпечення житлом дітей-сиріт, осіб з їх числа.	517 726,7
2511190	0180	Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для внутрішньо переміщених осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції у період її проведення, у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, забезпеченні їх здійснення, перебуваючи безпосередньо в районах та у період здійснення зазначених заходів, та визнані особами з інвалідністю внаслідок війни III групи відповідно до пунктів 11-14 частини другої статті 7 або учасниками бойових дій відповідно до пунктів 19-20 частини першої статті 6 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», та які потребують поліпшення житлових умов.	25 000,0
2511200	0180	Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для сімей учасників бойових дій на території інших держав, визначених у абзаці першому пункту 1 статті 10 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», для осіб з інвалідністю I-II групи з числа учасників бойових дій на території інших держав, інвалідність яких настала внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, пов'язаних з перебуванням у цих державах, визначених пунктом 7 частини другої статті 7 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», та які потребують поліпшення житлових умов	200 000,0

2511210	0180	Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для сімей осіб, визначених у абзаці чотирнадцятому пункту 1 статті 10 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», для осіб з інвалідністю I-II групи, які стали особами з інвалідністю внаслідок поранень, каліцтва, контузії чи інших ушкоджень здоров'я, одержаних під час участі у Революції Гідності, визначених пунктом 10 частини другої статті 7 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», та які потребують поліпшення житлових умов	24 667,5
---------	------	--	----------

Джерело: Джерело: ЗУ Про Державний бюджет України на 2019-й рік.

СУБВЕНЦІЇ МІНІСТЕРСТВА З ПИТАНЬ ТИМЧАСОВО ОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЙ ТА ВНУТРІШНЬОПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ.

Код програмної класифікації видатків та кредитування державного бюджету	Код функціональної класифікації видатків та кредитування бюджету	Найменування згідно з відомчою і програмною класифікаціями видатків та кредитування державного бюджету	Разом
1610000		Міністерство з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб (загальнодержавні видатки та кредитування)	44 000,0
1611000		Міністерство з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб (загальнодержавні видатки та кредитування)	44 000,0
1611020	0180	Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо підтримки територій, що зазнали негативного впливу внаслідок збройного конфлікту на сході України	34 000,0
1611600	0180	Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію проекту "Житло для внутрішньо-переміщених осіб"	10 000,0

Джерело: ЗУ Про Державний бюджет України на 2019-й рік.

СУБВЕНЦІЇ МІНІСТЕРСТВА МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ.

Код програмної класифікації видатків та кредитування державного бюджету	Код функціональної класифікації видатків та кредитування бюджету	Найменування згідно з відомчою і програмною класифікаціями видатків та кредитування державного бюджету	Разом
3410000		Міністерство молоді та спорту України (загальнодержавні видатки та кредитування)	200 000,0
3411000		Міністерство молоді та спорту України (загальнодержавні видатки та кредитування)	200 000,0
3411180	0180	Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на створення нових, будівельно-ремонтні роботи існуючих палаців спорту та завершення розпочатих у попередньому періоді робіт з будівництва/реконструкції палаців спорту	200 000,0

Джерело: ЗУ Про Державний бюджет України на 2019-й рік.

СУБВЕНЦІЯ ЦЕНТРАЛЬНОЇ ВИБОРЧОЇ КОМІСІЇ.

Код програмної класифікації видатків та кредитування державного бюджету	Код функціональної класифікації видатків та кредитування бюджету	Найменування згідно з відомчою і програмною класифікаціями видатків та кредитування державного бюджету	Разом
6740000		Центральна виборча комісія (загальнодержавні видатки та кредитування)	247 011,0
6741000		Центральна виборча комісія (загальнодержавні видатки та кредитування)	247 011,0
6741020	0180	Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на проведення виборів депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів	247 011,0

Джерело: ЗУ Про Державний бюджет України на 2019-й рік.

ЧИ СТВОРЮВАТИМУТЬ РОЗПОРЯДНИКИ КОШТІВ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ РЕГІОНАЛЬНИЙ БАЛАНС ВИКОРИСТАННЯ ПУБЛІЧНИХ КОШТІВ?

Підсумково можна стверджувати, що реальний регіональний баланс використання публічних коштів майже не можливо поррахувати, оскільки відомо, скільки в кожному регіоні збирається загальнодержавних податків, як вони перерозподіляються між державним та місцевими бюджетами (у Полтавській області не на користь останніх, внаслідок вилучення 95% рентних платежів за користування надрами для видобування вуглеводнів). Проте дізнатись, яка частина з тих надходжень, що залишаються до Державного бюджету України, надалі повертається в регіон розпорядниками коштів державного бюджету та різноманітними суб'єктами державної форми власності (державними підприємствами, освітніми та науково-дослідними установами, тощо) практично не можливо, або можливо лише на підставі дуже великої кількості запитів на інформацію до цих розпорядників.

Всі розпорядники та одержувачі коштів бюджетів Полтавської області оприлюднюються в Єдиному реєстру розпорядників бюджетних коштів та одержувачів бюджетних коштів, що формується відповідно до наказу Міністерства фінансів України від 22.12.2011 № 1691:

Код ГУ ДКСУ	Найменування ГУДКСУ	Кількість установ (організацій)						Разом
		Державний бюджет	у тому числі		Місцеві бюджети	у тому числі		
			Розпорядники	Одержувачі		Розпорядники	Одержувачі	
16	ГУ ДКСУ у Полтавській області	462	431	31	2 521	1671	850	2 983

Джерело:

<http://www.treasury.gov.ua/main/file/link/426861/file/%D0%86%D0%BD%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F%20%D0%B7%20%D0%84%D0%40%2012.11.18.xlsx>.

Наприклад, фінансове забезпечення Пенсійного фонду України коштуватиме у 2019-му році 166,5 млрд. грн. Цю суму можна поділити на частку пенсіонерів, які проживають у Полтавській області, а потім звернутись із запитом до Пенсійного фонду України, щоб дізнатись, яка частка видатків Пенсійного фонду України припадає на Полтавську область. І так з усіма розпорядниками коштів Державного бюджету.

ІНСТИТУЦІЙНА ІНФРАСТРУКТУРА ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ.

Постановою Кабінету Міністрів України від 20 грудня 2017 р. № 1029 “Деякі питання удосконалення системи моніторингу та оцінки результативності реалізації державної регіональної політики”:

1) затверджена Методика проведення розрахунку індексу регіонального людського розвитку,
2) започатковано процес рейтингування регіонів за рівнем конкурентоспроможності і затверджено як Порядок проведення розрахунку індексу конкурентоспроможності регіонів (щороку проводиться Мінрегіоном), так і Методику проведення розрахунку індексу конкурентоспроможності регіонів.

Водночас, “зменшення територіальної диференціації за індексом регіонального людського розвитку” підпунктом 2 пункту 1 Закону України від 5 лютого 2015 року № 156-VIII “Про засади державної регіональної політики” визначене пріоритетом державної регіональної політики.

Зрештою, попри те, що головна перевага видатків місцевого самоврядування - це субсидіарність при виконанні повноважень, у держави є функції в оборонній, управлінській, соціально-економічній, науковій, фінансовій діяльності, наданні державних адміністративних послуг, які завжди потребуватимуть асигнувань з Державного бюджету України. Деякі з повноважень держави можуть і будуть делегуватись на регіональний чи на місцеві рівні шляхом надання трансфертів. Проте трансферти, на відміну від власних надходжень бюджетів, не можуть накопичуватись у заможних територіальних громадах та регіонах.

Так чи інакше, прийняття Закону України “Про Державний бюджет України на 2019-й рік” уможливить затвердження видатків обласного та інших місцевих бюджетів з розподілом за розпорядниками та бюджетними програмами.

Серед інших, розробляти пріоритети регіонального розвитку повинні і спеціалізовані установи, такі як:

- 1) агенції регіонального розвитку, що відповідно до частини 1 статті 19 Закону України від 5 лютого 2015 року № 156-VIII “Про засади державної регіональної політики” можуть співзасновуватись обласними радами та відповідними державними адміністраціями (діяльність агенцій регулюється типовим положенням про агенцію регіонального розвитку, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 11 лютого 2016 р. № 258,
- 2) відокремлені підрозділи установи "Центр розвитку місцевого самоврядування" Мінрегіону України.

Що стосується регіонального розвитку, то його головними соціально-економічними показниками залишаються і повинні ширше використовуватись:

- 1) валовий регіональний продукт, валова додана вартість на стороні пропозиції та
- 2) доходи населення регіону на стороні попиту. Доходи населення визначають у тому числі і купівельну спроможність в економіці.

Головним показником для боротьби з бідністю є підняття прожиткового мінімуму, а для соціально-економічної складової людського розвитку – зростання середніх медіанних доходів населення у кожному з регіонів.

ЛЮБИЧ АНДРІЙ, ГОЛОВА ГО “ІНСТИТУТ ФІНАНСІВ ТА ПРАВА”.

Institute_fl@institute.fl.org.